

OBČASNÍK

OBCE RÁJEC

2/2018

Po rychlém nástupu léta klepou na dveře prázdniny a čas dovolených. Přejeme, nejen dětem, krásné prožití měsíců července a srpna, plno zajímavých aktivit, bezpečný návrat z dovolených a výletů, dostatek času na odpočinek a chvíle strávené čtením Občasníku.

Co se událo v Základní škole a Mateřské škole Rájec

V letošním školním roce se rájecká základní škola opět zapojila do soutěže Sazka Olympijský víceboj. Žáci během prvního pololetí v rámci tělesné výchovy plnili tyto disciplíny: běh – T (člunkový běh), hod volejbalovým míčem, skok z místa, zkrácené sedy – lehy, hluboký předklon, běh na 60 m, běh 500 m a postoj čápa. Za 100% splnění těchto pohybových aktivit získala škola body a byla zařazena do losování o setkání s olympionikem. Štěstí dětem přálo a 22. března v dopoledních hodinách navštívila naši obec bývalá reprezentantka ČR v trojskoku Šárka Kašpárková. V roce 1997 vybojovala první místo na MS v Athénách skokem 15,20 m a v roce 1996 se na OH v Atlantě umístila v trojskoku na třetím místě. Setkání proběhlo na sále místního kulturního domu, kde byli naši školou pozváni i žáci ze Základní školy Lukavice, kteří pomohli doplnit počty žáků pro soutěže, které zde plnili. Dívka byla rozdělena do tří družstev, která mezi sebou soupeřila v pohybových aktivitách. V krátkých přestávkách si žáci mohli popovídat s olympioničkou a nejen prohlédnout, ale i ohmatat její získané medaile. Dvouhodinové setkání s Šárkou Kašpárkovou bylo zakončeno vyhlášením umístění tří družstev, při kterém byli všichni žáci obdarováni drobnými upomínkovými předměty.

Setkání s olympionikem základní škola vyhrála již potřetí, vždy je jiné a děti jsou z něho nadšené. Ve školním roce 2014/2015 žáci vyhráli v I. pololetí setkání s olympioničkou Mirkou Knapkovou a ve druhém je navštívil Ondřej Bank. Cílem projektu Sazka Olympijského víceboje je motivovat děti ke sportování i ve volném čase.

V posledním březnovém týdnu proběhla v prostorách školní družiny Velikonoční výstava. Zde děti Základní školy a Mateřské školy Rájec vystavovaly své jarní a velikonoční výrobky s výkresy. I přesto, že je méně dětí, místnost byla zaplněna výtvary plnými nových nápadů.

Děti z mateřské školy shlédly 27. března v kulturním domě v Zábřehu divadelní představení „O křišťálovém srdci“ a 12. dubna jely do kina Retro na filmové představení „Ferdinand“.

V pondělí 30. dubna měly některé základní školy ředitelské volno, místní škola pořádala sběr papíru a akci Uklidíme Česko. Dopoledne žáci vyrazili s kárami a svázeli papír nachystaný před domy. Směrem k „Antoníčkoví“ jim se sběrem pomohli obecní pracovníci s frézou. Po svezení sběru následoval úklid obce od odpadků. Děti obdržely igelitové pytle s rukavicemi a prošly celou vesnicí. Nasbíraných odpadků bylo očividně méně než v loňském roce.

První květnové pondělí 7. 5. 2018 jeli žáci základní školy s pedagogickými pracovníci na celodenní výlet do Prahy. Tento výlet je konán v rámci výuky vlastivědy vždy pro žáky 4. a 5. ročníku. Letos z důvodu malého počtu jelo všech dvanáct žáků 1. až 5. ročníku. V hlavním městě po příjezdu navštívili Václavské náměstí, poté se odebrali k Národnímu divadlu, z nábřeží Vltavy shlédli Hladovou zeď, Petřínskou rozhlednu a panorama Hradčan, prošli se po Karlově mostě a přestávku na posilněnou strávili na Kampě. Dále šli na Malou stranu a pár minut před dvanáctou dorazili k Pražskému hradu, kde v pravé poledne byli přítomni výměně stráží. Následovala prohlídka nádvoří hradu a katedrály svatého Víta. Po zámeckých schodech opustili tyto prostory a jejich kroky mířily do Valdštejnské zahrady, kde se opět posilnili a kochali krásou tohoto místa. Metrem se přepravili na Staroměstské náměstí, pro některé to byl první kontakt s tímto dopravním prostředkem. Na Staroměstském náměstí se většina dětí zchladila zakoupením zmrzliny. Na tomto náměstí je zaujaly živé sochy, orloj bohužel neviděly, celá radnice byla v opravě. Konec pražské prohlídky byl zakončen na Václavském náměstí dětmi velice očekávanou návštěvou pobočky rychlého občerstvení McDonald. Před pátou hodinou odjeli všichni vlakem spokojeni a plní zážitků domů.

V úterý 22. května se školáci zúčastnili ve škole zhruba hodinového hudebního vystoupení o Bedřichu Smetanovi, kde se dozvěděli nejen zajímavosti z jeho života a děl, ale zpívali společně i lidové písně. Dětem se představení velice líbilo, a i když se jednalo o klasickou hudbu, byly z něho nadšené.

Poslední květnový pátek dopoledne jeli žáci všech ročníků naší školy na Dopravní hřiště do Mohelnice, kde se zdokonalili v pravidlech silničního provozu při jízdě na kole.

Děti z mateřské školky jely na výlet na Dolní Bušínov - Bozěňov, kde strávily celé dopoledne.

Koncem května se děti z naší mateřské školy zúčastnily Mateřinkové olympiády v Zábřehu, která se konala na místním Městském stadionu Zábřeh. Školáčky zde soutěžili v různých disciplínách a přivezly několik medailí.

15. června jeli školáci na celodenní výlet do Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Hasiči navštívili kraj vína

Sbor dobrovolných hasičů pořádal ve dnech 19. – 20. května 2018 pro své členy a přátele sboru zájezd na Jižní Moravu. Na program byla návštěva Zetor Gallery v Brně, kde účastníci shlédli expozici historických i současných traktorů této značky. Dále následovala prohlídka Templářských sklepů v Čejkovicích, návštěva zámku Milotice a prohlídka skanzenu ve Strážnici. Účastníci přenocovali v Ubytovně Zemědělské a.s. v Čejkovicích, kde byla v ceně i snídaně formou rautu. V ceně zájezdu bylo i stravování formou jednotného menu, večere v Čejkovicích a dva obědy v Restauraci Formanka v Hustopečích a v restauraci ve strážnickém skanzenu.

Bazárek

V neděli 22. dubna v odpoledních hodinách proběhl opět po roce v prostorách místního kulturního domu Bazárek, na kterém se nabízelo oblečení a jiné věci za přijatelné ceny.

Čarodějnice v Rájci opět rejdily

Poslední dubnovou sobotu v podvečer 28. 4. pořádal sportovní klub již tradiční akci Pálení čarodějnic. Tato akce byla zahájena průvodem čarodějnic od místní základní školy na hřiště za kulturním domem. Průvod byl doprovázen úvodní písní z filmu Dívka na koštěti, která zněla z obecního rozhlasu. Byly připraveny hry nejen pro čarodějky ale i čaroděje, občerstvení a táborák na opékání buřtů. Večerní posezení přítomným zpříjemnila hudba a zpěv country skupiny Pracaka. Po setmění se na obloze nad Rájcem rozzářil ohňostroj.

Pálení čarodějnic na filipojakubskou noc z 30. dubna na 1. květen patřívalo a patří do dnešních dnů k populárním lidovým zvykům. V tento čas měly nečisté a zlé síly moc škodit lidem a daly se nalézt různě poschovávané, zakopaně a před lidmi ukryté poklady. Aby se hledači těchto pokladů ubránili zlým silám, museli prý mít při sobě květ kapradí či svčenou křidu. Lidé věřili, že v této noci v povětří poletuje spousta čarodějnic, proto se jí říká - noc čarodějnic. V tuto noc se před vrata domu i chlévu pokládaly narýpané drny, stavení se kropilo svčenou vodou, před vrata a na dvůr se zapichovaly pruty a pichlavé trní, na vyvýšených místech se pájily ohně a dělaly jiné praktiky, které měly ochránit vesnici a obydlí před zlými silami.

Děti popřály maminkám

Obec Rájec, MO KDU-ČSL Rájec pořádali ve spolupráci se Základní školou a Mateřskou školou Rájec v neděli odpoledne 13. května oslavu Dne matek. Maminky, babičky a ostatní přítomní shlédli taneční a pěvecké vystoupení, dále hru na zobcovou flétnu a recitaci básniček dětí místní základní a mateřské školy. Úvodní a závěrečné slovo patřilo zástupci MO KDU-ČSL Milanu Novákovi a panu starostovi Vladimíru Hrochovi. Nechybělo ani občerstvení s výbornými pečenými koláčky.

Den matek je den, kdy se vzdává pocta matkám a mateřství. V Česku se slaví podle amerického vzoru druhou květnovou nedělí. V Československu se začal slavit tento svátek v roce 1923. Jeho propagátorkou byla Alice Masaryková. Po druhé světové válce byl postupně zatlačován do pozadí oslavami Mezinárodního dne žen. Po roce 1989 se opět začal slavit veřejně. MDŽ se ale zachovává také. Tento den doplňuje Den otců, který oslavuje otce a slaví se vždy třetí nedělí v červnu.

SK Žraloci Rájec ukončili hokejovou sezonu

Hokejisté našeho sportovního klubu Žraloci Rájec ukončili v sobotu 26. května sezonu 2017/2018 posezením s grilováním za místním kulturním domem. Jejich letošní v pořadí pátá sezona byla historicky nejúspěšnější, na stupních vítězů naši hoši obsadili z dvanácti družstev krásné 3. místo. K tomuto umístění gratulujeme a přejeme mnoho dalších sportovních úspěchů.

Mužstvo hraje utkání ve Šmatláké hokejové lize na stadionu v Uničově, jejíž letošní ročník byl v pořadí osmý. Vedoucí našeho týmu je Polcer Jiří, věkový průměr mužstva se vyšplhal na 32 let a celkový počet hráčů je 30. Nejvíce kanadských bodů, gólů a asistencí měl v letošní sezoně Lukas Karel, kan. bodů 34, asistencí 11 a gólů 23. Polcer Michal odehrál nejvíce zápasů aktuální sezony v počtu 22. Ve všech odehraných sezonách nejvíce kanadských bodů, branek a asistencí měl Maixner Tomáš, kan. bodů 110, branek 64

Okresní a zemské volby. Dne 2. prosince 1928 konány v celé republice volby do okresních a zemských zastupitelstev na základě zákona o správní reformě. Do okresního zastupitelstva zábrěžského podalo kandidátky těchto 9 stran:

1. Spojené německé strany
2. Živnostensko-obchodní
3. Čsl. sociálně demokratické
4. Čsl. národně sociální
5. Čsl. národní demokracie
6. Něm. soc. – demok.
7. Čsl. strana lidová
8. Republikánská str. zeměděl.
9. Str. komunistická

Do zemského zastupitelstva moravského podaly kandidátky:

1. Něm. křesťan. sociálové
2. Sdruž. katol. zeměděl. a domk.
3. Národ. demokrat.
4. Něm. živnostenská
5. Čsl. soc. demokrat.
6. Něm. zemědělská
7. Něm. pracovní souruč.
8. Polsko-židovská
9. Republik. zeměděl.
10. Něm. soc. demokr.
11. Komunistická
12. Čsl. lidová
13. Čsl. živnostensko-obchod.
14. Čsl. národně sociální
15. Něm. nár. sociální
16. Spojené str. německé

Různé. Dva největší stromy v obci – topoly u potoka před novostavbou Jana Vašíčka, byly letos na podzim skáceny. Měly stáří asi 70 let a patřily Janu Jányšovi.

Při kopání sklepa při stavbě stodoly Josefa Haislera našlo se několik zkamenělých kostí předvěkých zvířat.

Rok 1929. Obecní záležitosti. Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 12. dubna 1929 schválen protokol ze dne 7. února 1929 mezi ředitelstvím státních drah v Olomouci a obcí Rájcem o předání cest a vodotoků za náhradu 12 500 Kč, kterou ředitelství státních drah obci Rájci zaplatí.

Loni zmíněná dlažba silnice dle rozpočtu by stála okrouhle 250 000 Kč. Na to by měla obec Rájec přispěti 20%, tedy asi 50 000 Kč, kromě toho bylo by třeba nákladem obce upravit chodníky, rigoly a kanály silniční. Počítá se, že by tato úprava s 20% příspěvkem na dlažbu stála asi 100 000 Kč, k čemuž se obec zatím z finančních důvodů nemůže zavázati.

Přirážka obecní ke všem daním činí na rok 1929 200%.

Silnice k Leštíně je hotova, na jaře 1930 bude kolaudována. Stromky po obou stranách jsou již vysázeny.

Volby. Dne 27. října byly konány volby do obou sněmoven Národního shromáždění. V naší obci měly tento výsledek.

- a) Sněmovna poslanecká:
kand. č. 1: komunistická	11 hlasů
kand. č. 8: národně sociální	25 hlasů
kand. č. 10: sociálně demokrat.	40 hlasů
kand. č. 14: lidová	149 hlasů
kand. č. 15: republikánská	96 hlasů
kand. č. 16 živnostensko-obchodní	12 hlasů
německý hlas (asi omylem)	1 hlas
Součet platných hlasů (posl. sněm.)	334 hlasů
- K volbě se dostavilo 147 mužů a 190 žen, z toho 3 hlasy byly neplatné.

- b) Senát
kand. č. 1: komunistická	9 hlasů
kand. č. 8: národně sociální	25 hlasů
kand. č. 10: sociálně demokr.	32 hlasů
kand. č. 14: lidová	130 hlasů
kand. č. 15: republikánská	86 hlasů
kand. č. 16 živnostensko-obchod.	13 hlasů
německý hlas (rovněž asi omylem)	1 hlas
Součet platných hlasů do senátu	296.

Počasí. Letošní zima, hlavně únorová a březnová, zůstane dlouho v paměti těch, kdož ji prožili. Dostavily se mrazy, jakých u nás vůbec není pamětníka, zejména takových mrazů únorových a březnových. Tak nízké teploty, jako byly letošní, zaznamenávají meteorologické stanice před 157 lety. Už prosinec ohlásil před samými svátky svou silnou vládu. Leden pokračoval a vrcholu dosaženo v únoru. V tomto měsíci byly zde naměřeny mrazy až 35 stupňů celsia, zjev tu u nás naprosto neobvyklý. V jiných krajích naší republiky byly mrazy ještě krutější, v Čes. Budějovicích např. a na Ostravsku až -42,5 stupňů celsia. Nad -20 stupňů celsia nevystoupila teplota po celý únor. I v první polovici března byly ještě mrazy až -20 stupňů celsia. K tomu napadla spousta sněhu. Na dolních rovných polích zde všude bylo 50-60 cm sněhu. A dobře že ho tolik bylo! Jinak by jistě za holomrazů byl býval zničen veškerou ozim. Závěje byly také mimořádné. Pod vyššími mezerami bylo vidět jen koruny ovocných stromů. Kolíky nasazených stromů

byly někde ve sněhu celé. Sníh pak utvrdil tak, že bylo možno po něm chodit. Není tedy divu, že zimě podlehla z valné části zvěř u nás přezimující. Kořoptve staly se obětí zimy u nás nejméně z 95%. Nepodlehly tak ani mrazu samému, jako hladu, když se vůbec nemohly prohrabat k nějaké potravě. A zesláblé staly se snadnou kořistí hlavně vran.

I jiná zvěř a ptactvo hynulo houfně. Jednou v noci přiběhla do obce hladová srna hledajíc záchranu. Byla však již tak namrzlá a zesláblá, že se neudržela.

Nejhůře zasáhla zima naše stromy ovocné. Jednak zající způsobili ohromných škod na mladších kulturách, ale hlavně třesuté mrazy. Dle úsudku a zkoumání zkušených odborníků nejhorší pro stromy a jich život byly mrazy březnové, které ubily ve stromech již probouzející se život.

Ořechy byly zničeny v naší obci všechny, jen několik sazenic – tedy nejmladších – přežilo katastrofu. Třešně zmrzly asi z 50%, švestky také. Méně utrpěly hrušně, nejméně jabloně. Čím jemnější odrůda v poslednější době u nás pěstovaná, tím horší následky.

Dále podlehly pohromě všechny stromy jakkoli poškozené, ať staré či mladé. Nejhorší spousty bylo pozorovat na rovině, zejména u potoků a řek, kde zničeny celé aleje silniční i polní. Květné pupeny třešní zničeny docela, nejlépe odolaly poupata švestek a jabloní. Lesní stromy jehličnaté ani listnaté celkem neutrpěly.

V celé republice českoslov. se odhaduje 7,5 milionu stromů zmrzlých a těžce poškozených. Peněžně to znamená asi 750 mil Kč. Uvážíme-li však ztráty na sklizních ovoce v řadě budoucích let, stromy choré a další odumírání stromů namrzlých, nutno oceniti úhrnnou ztrátu přibližnou částkou asi 3 miliard Kč. To, co rostlo a sílilo dlouhá desetiletí, bylo najednou zničeno několika březnovými mrazy.

První obleva v našich krajích se hlásí až 10. března. Všeobecné byly obavy z velkých zátop, poněvadž všude – zejména v horách – byly nebývalé spousty sněhové. Ale ku podivu! Voda v řekách vůbec nevyšla z břehů, poněvadž obleva postupovala zcela pomalu jen působením březnového slunce. Sníh v naší krajině zmizel úplně až po 20. březnu.

Je dále ještě zajímavé, že v únorových sibiřských mrazech přimrzly celé vlaky ke kolejnicím. Na některých tratích, např. na Haně, což je opravdu zvláštní a což tam nikdo nepamatuje, nemohly vlaky pro ohromné závěje sněhové vůbec projížděti, byly někde sněhové spousty až 5 m vysoké. Stal se i případ u Holešova, že osobní vlak uvázl večer ve sněhu a všichni cestující zůstali v nevytopeném vlaku až do rána, kdy byli odvázeni na saních do města.

V druhé polovici února byly na 14 dní uzavřeny všechny školy v celé republice pro toto abnormálně nepříznivé počasí.

Půda byla u nás promrzlá asi na 1 m. Následek byl ten, že se na jaře pozemky velmi pěkně obdělávaly.

Celé léto bylo neobyčejně suché. V srpnu, září a říjnu až na dvě bouře nezapršelo, proto i stromy mrazovou katastrofou poškozené, pokud přes léto živořily, hynuly v době sucha a na podzim zašly docela. Byly to zejména švestky.

Po práci podzimní ozývaly se známé údery v našich sadech a stromořadích: kácely se odumřelé stromy, práce to nejvyšší smutná.

Je zajímavé, že nová zima, až do vánoc byla velmi mírná. Do 15. prosince vůbec nebylo mrazu, pak do konce prosince mrzlo jen velmi mírně 2-3 stupně celsia při troše sněhu.

4. července přeletěla naší republiku strašlivá vichřice, která vyvracela lesy, pustošila sady, bořila domy i kostelní věže a tovární komíny. V několika hodinách způsobila škod za 200 mil Kč. Zábřežsko bylo největších jejích nárazů uchráněno.

18. srpna se ohlásila velká letní bouře s vichřicí. Daleko horší však se přihnala nad naší obec po dvou dnech v neděli 20. srpna právě v poledne. Byl to děsný přívál s částečným krupobitím. Takové zátopy není v obci pamětníka. Největší škody byly postíženy pozemky „na stráni“, kde pobrána místy ornice. Na poli p. Hynka Smékala byla podél celé horní meze průrva až 2 m hluboká. Ornice tu smetena pod vysoký břeh až k potoku.

Cesty polní na všech svazích rájeckých z největší části také zničeny. Byly na nich až 1 m hluboké zmolý. Že voda vnikla místy do stodol, sklepů i studní, netřeba ani zvlášť uváděti. To byl také jediný opravdu vydatný déšť za celé léto a podzim.

Různé. Jan Golda na pozemku pod rybníkem od obce koupěném si postavil rodinný domek (č. 120).

Zmíněné loni odvodňovací pozemků nepokročilo. Bylo ustaveno společné Vodní družstvo pro Zvoli a Rájec a provedeno vodoprávní řízení. Projekt je již také vypracován.

Na podzim začalo se se stavbou elektr. vedení o napětí 110 000 V z Přerova do Rájčka.

U přejezdu rájeckého se staví rozvodna, odkud se bude transformovaný proud o menším napětí dirigovat do různých koutů sev. moravy a do Slezka. Tato linka je části vedení Mor. Ostrava – Pardubice.

Koncem roku rozšířila se mezi dětmi spála s celkovým mírným průběhem.

Mezi hovězím dobytkem se v létě a na podzim neobyč. rozšířil zánět pochvy, dosud zde nepozorovaný, jenž způsobil chovatelům značné fin. škody.

Od vánoc 1929 má obec pravidelné autobusové spojení se Zábřehem a Dubickem dvakrát denně.

Rok 1930. Obecní záležitosti. 18. února 1930 obecní zastupitelstvo s finanční komisí se rozhodlo o dlažbě silnice. Zavázalo se přispěti obnosem 30 000 Kč a dodat roury na kanalizaci po pravé straně silnice směrem ke Zvoli. S dlažbou se začalo 19. května a dokončena byla 28. června t. r. Vydlážděná část silnice přes bývalý Teodorov měří 420 m. Tato část akce nabyla tím lepšího vzhledu, ale hlavně jsou chráněni obyvatelé při ní nesnesitelného prachu za sucha a střikání bláta za mokra, způsobeného projíždějícími automobily. V bytech při silnici nebylo možno v poslední době před vydlážděním po celé léto ani okna otevřít. Nejen tedy z důvodů dopravních, ale i zdravotních třeba dlažbu oceniti.

20. května byla kolaudována silnice II. tř. z Rájce do Leštiny. Všichni občané, kdož na té straně mají pozemky, mají k nim nyní lepší spojení.

6. listopadu žádá obecní zastupitelstvo příslušné činitele, aby byl poskytnut nouzový příspěvek 10 Kč denně na 1 pracovní sílu pro usnesenou stavbu obecní silnice přes obec od mostu nahoru až k rybníku. Do konce roku 1930 k vyřízení nedošlo.

Počasí. Protože velká většina obyvatelstva naší obce je závislá na vývoji a průběhu každoročního počasí, zaznamenávám i letošní jeho průběh. Největší chladno, mráz v minulé zimě byl pouze -11 stupňů celsia. Jarní období, květen a červen se vyznačovalo značným suchem. Koncem června přišly však vydatné bouře. Při jedné z nich byla část katastru v pásu Luhy od silnice směrem k Leštině postižena kroupami. Při samé dráze bylo obilí všechno, zimní i jarní, rozbito úplně, zůstalo jen trochu mrvy. Zemáky i řepa zbraveny roztlučením natě také. Museli úplně znovu vyrážeti. Pozemky na druhé straně obce směrem k Rájčku nebyly postiženy.

Pak o žních, ale hlavně na podzim až do zámru, bylo velké mokrno. Přesto, že žně započaly u nás již 7. července a zdálo se, že sklizeň letní i podzimní bude rychle pokračovati, vinou nepříznivého počasí se protáhly podzimní práce až do (podzimu) prosince. Ani tehdy nebyly ještě všechny ukončeny a jen mráz je přerušil. Mnoho práce zůstalo ještě na jaro. Půda byla tak rozmoklá, že nebylo možno ani zemáky, ani řepu a vodnici normálně sklízet. Po deskách položených po poli, se musela řepa vynášet v koších k cestě a tam teprve nakládat na vůz. Dobytek nemohl v poslední době před zámrem na pole již ani vstoupit, zapadal po kolena, a bylo velmi obtížno i s prázdným vozem jeti po poli. Vrcholu dosáhly podzimní plískanice koncem října. Všecky řeky se rozvodnily a zátopa trvala od 27. října do 6. listopadu, druhá byla kol 20. listopadu. Sázava byla tak rozvodněna, že se valila i z Krčí přes pole do Nových rybníků a přes silnici dále, jedno jezero. I u splavu přelévávala se voda přes hráz. Že luka při Moravě byla v té době úplně zatopena, netřeba ani připomínati.

Statistika. Rok 1930 byl rokem všeobecného sčítání v naší republice.

27. května konáno po celém státě sčítání podniků zemědělských, obchodních a průmyslových. Výsledek v naší obci je tento:

Živností napočteno 23 s 1 – 5 osobami

2 s více než 5 zaměst. osobami

Celkem tedy 25 živností, z toho 6 živností obchodních.

Zemědělské podniky. Počet všech 116, a to:

od 10 a do 50 arů celkové výměry: 12 závodů

od 50 a do 1 ha celkové výměry: 9 závodů

od 1 ha do 2 ha celkové výměry: 26 závodů

od 2 ha do 5 ha celkové výměry: 37 závodů

od 5 ha do 10 ha celkové výměry: 27 závodů

od 10 ha do 20 ha celkové výměry: 4 závody

od 20 ha do 30 ha celkové výměry: 1 závod

Celková plošná výměra celé obce jest 487 ha 51 a, z toho bylo orné půdy 280,11 ha, luk trvalých 92,53 ha, zahrad 10,84 ha, lesů 47,07 ha.

Zdejší hospodáři měli oseto a osázeno: 67,68 ha pšenicí, 81,91 ha žitem, 3,28 ha jar. ječmenem, 23,12 ha ovsem, 46,71 ha zemáky, 17,69 krmnou řepou, 37,04 ha jetelem červeným.

Zvířectva hospodář. Napočteno: 20 koní, 351 dob. hovězího, 73 koz, 199 vepřů, 2 528 slepic, kohoutů a kuřat. 879 husí, houserů a housat. 203 kachen a káčat. 3 krocani a perličky.

Ovocné stromové sčítáno 20. září s tímto výsledkem:

jabloně: 442 odumřelých, 662 zdravých, 169 nasazených

hrušně: 192 odumřelých, 402 zdravých, 28 nasazených

třešně: 277 odumřelých, 227 zdravých, 53 nasazených

višně: 16 odumřelých, 46 zdravých

švestky: 2 890 odumřelých, 1351 zdravých, 474 nasazených

slívy: 22 odumřelých, 27 zdravých, 6 nasazených

meruňky: 6 odumřelých, 1 zdravá,

ořechy: 110 odumřelých, 25 zdravých, 7 nasazených

Odumření tak velkého počtu stromů je následek loňské mrazové katastrofy.

1. prosince 1930 bylo sčítání lidu. V Rájci napočteno: 613 obyvatel, z nich 278 mužů a 335 žen, národnosti české 611, něm. 2, náboženství římsko-katol. 553, českoslov. 50, československého 4, bez vyznání 6. Děti do 6 let zjištěno 53.

Domů obydlených bylo 116, neobydlené 4, bytových stran 133. Při sčítání lidu r. 1921 zjištěno bylo 651 obyvl., letos 613, tedy o 38 méně.

I na mnohých jiných místech, hlavně v Čechách a na Moravě, zjištěn v obcích venkovských značný úbytek ve prospěch měst. Jest to zjev zdravý?

Náš stát má nyní 14 723 324 obyvatel (přibylo za 9 let 1 115 850 osob), a to: Čechy 7 103 266 (+432 684), Morava a Slezsko 3 562 957 (+ 227 805), Slovensko 3 329 717 (+ 332 669), Podkarp. rus 725 294 (+120 701).

Různé. 7. března t. r. oslavil celý český svět 80. narozeniny svého presidenta T. G. Masaryka. Všude i v cizině – vzpomínáno vděčně jako velkých a uznaných zásluh o národ. Do nové desítky: „Mnogaja ljeta!“

Zemědělská krize, která trvá již 2 rok, zasahuje i do všech ostatních odvětví národního hospodářství. Jeden obor průmyslový za druhým omezuje výrobu a zavírá i podniky a propouští dělnictvo. Vzmáhá se nezaměstnanost mezi dělnictvem průmyslovým. A není to jen u nás, je to zjev světový. Vývoz klesá, což je přirozeno, když všude si zařizují vlastní výrobu těch tovarů, které dosud dováželi. Jisto je, že v budoucnu hlavním odběratelem výrobků průmyslových bude jen domácí obyvatelstvo.

Rok 1931. Ve schůzi obecního zastupitelstva konané dne 6. dubna 1931, byl jsem ustanoven já, František Žák, narozen dne 27. září 1899 v Leštině, zaměstnáním zedník, obecním kronikářem, místo předešlého p. Frant. Hegra, odborného učitele, který se své funkce kronikáře vzdává. Ač mám pouze čtyřtřídní školu obecnou, vyššího vzdělání nemám, vynasnažím se, abych funkci tuto řádně a spolehlivě na památku dalšímu pokolení vedl, by jasně bylo vidět jak obec naše pokračovala. Doufám, že i s mými záznamy bude další pokolení spokojeno a že ocení tuto těžkou a choulostivou práci kronikářovu.

Počasí. Nový rok začal krásným počasím, které se ale v krátkém čase mění v počasí deštivé s mrazivé. Sněhu je málo, jen slabý povlak někdy pokrývá zemi, takže příroda nemá té možnosti jako jiná léta si odpočinout. Všechny jarní práce se tím také opozdily. Desátého dubna začíná se pomalu připravovat na setí jarního obilí a kdo snad pozoroval letos jarní práce potvrdí, že pravdou je, co zde uvádím. Porovnáme-li vývoj jara z let devadesátých s dobou nynější, shledáme značný rozdíl. Tehdy o sv. Jiří dosahovala výše žita až po pás a bylo zde vidět už první vymetené klasy žitné. Není to povídka, ale pravda, již dnešní pozorovatel nemůže uvěřit, poněvadž letos žita v týž den sotva kryjí povrch půdy. Ječmeny a ovsy teprve řádkují ač je už 1. květen. Právě po posledních deštích vzešly a zůstaly sedět při zemi. Mnohý ze starších pamětníků uvěří a vzpomene si na tento vývin jara, který se dal letos snad každým dobře pozorovat.

Úroda. Celková úroda jak na poli tak i ovoce byla špatná. Obilí bylo v klasech ze dvou třetin bez zrna, což dlužno počítat špatnému deštivému počasí, kdy všechno bylo v květu. Z 1 měrice obseté plochy půdy namlátilo se 1 ½ q obilí, kdežto v loni 5 q.

Různé. Rovněž jako by ta příroda to podporovala i veškerý průmysl vázne a začíná se vzmáhá nezaměstnanost veškerého dělnictva v celém světě. I v naší obci máme nezaměstnané, kteří dostávají státní podporu. Podpora vyplácí se následovně: okresní úřad zašle na obec dle počtu nezaměstnaných jistý počet poukázek na odběr zboží u zdejších obchodníků a místní komise, u nás obecní rada, která je k tomu určená, rozdělí poukázky těm nezaměstnaným, kteří mají podle zákona na ně nárok. Na jednu osobu připadne 10 Kč měsíčně podpory, živitel 20 Kč měsíčně.

Aby se aspoň částečně ještě nezaměstnaným pomohlo, začala se 20. dubna provádět stavba silnice obcí, od mostu před p. Jányšem na horní konec k p. Maňkovi. Na stavbě pracovalo 24 dělníků. Stavba trvala i s veškerou úpravou asi 100 dní a vyplatilo se 90 000 Kč.

Rozpočet byl na 95 000 Kč. Obec na tuto stavbu dostala také státní příspěvek jako na nouzové práce v částce 12 000 Kč a prováděla ji sama pod dozorem okresního silničního výboru. Dovož kamene a šterku měli místní občané a to 1 q za 150 Kč, který se dovážel z Vitošovských vápencových lomů. Také podotýkám, že František Badal vystavěl stopařskou dílnu zařízenou moderními stroji. Větších staveb nebylo, až na nějaké přestavění obytných budov a stájí. Domek, č. 119, Jana Vašíčka, který postavil v roce 1928 na dolním konci obce za kovářem Ign. Sadilem, prodán a koupil jej J. Sultus pokrývačský mistr ze Zvole za obnos 40 000 Kč.

Odvod. Branci z naší obce byli u odvodu dne 9. dubna a bylo jich odvedeno 6. Ještě před několika roky byli branci odměňováni z obecní pokladny což už také úplně zaniklo.

Jest tomu tak asi 25 roků, co začínaly jezdit u nás první automobily a dnes jest jich už tolik, že snad v každé obci nějaké bude. Koňské drožky jsou teď ojedinelé a za dalších 20 roků budou snad i vzácností. Republika naše má celkem 116 726 motorových vozidel. I u nás máme již 5 aut a 2 motocykly a to 1 auto nákladní a 4 auta osobní.

Ceny. Každým rokem skoro bývá teď nějaká změna cen, jak potravin, látek, kůže tak i ostatních produktů. Přejdeme myšlenkově do let minulých a porovnejme ceny tehdejší a dnes a shledáme onen rozdíl, který lze pozorovat ve všem. Uvedu jen některé dnešní ceny látek, kůže a potravin. Šaty mužské 200 - 400 Kč, 1 m látky na ně je za 40 až 180 Kč, vysoké boty kožené 180 - 200 Kč, nízké botky šněrovací 65 - 120 Kč, podrážky 15 - 20 Kč, mouka žitná 1 kg 2,24 Kč, pšeničná 2,32 Kč, 4 rohlíky za 1 Kč, chléb 1 kg 2,50 Kč, cukr 1 kg 6,20 Kč, sádlo 1 kg 16,00 Kč, máslo 1 kg 22 Kč, mléko 1 l 150 Kč, maso hovězí 1 kg 10 Kč, vepřové 12 Kč. Mýlkou asi by nebylo, kdyby nám brzká doba přinesla změnu ve všem - potom bychom snad zapomněli na dnešní, pro veškerý pracující lid špatné a těžké časy.

Populace. Dobře je také činiti záznam o narození a úmrtí občanů. Potom snadno můžeme zjistit přírůstek či úbytek obyvatel. Během tohoto roku se narodilo 6 dětí a to 3 rodu mužského a 3 rodu ženského.

Zemřelo ale 9 osob a to 6 rodu ženského a 3 rodu mužského. Dle statistiky sčítání obyvatel můžeme posoudit, že je u nás úbytek obyvatel. Při sčítání lidu v roce 1921 bylo napočteno v naší obci 651 obyv. a v roce 1930 už jen 613, tedy 38 méně. Příčinu toho můžeme snad hledat v nesprávné životosprávě, kouření a požívání alkoholu.

Rok 1932. Počasí. Jako jiná léta mrzlo až praštilo, letos tomu byl pravý opak, mrazy žádné, jen stále prší a ku konci ledna už je řeka Sázava a Morava tak rozvodněná, že luka za mostem k Leštíně jsou jedno jezero, jakož i pole na „Trávníku“ a v „Rybníkách“. Ku konci ledna a začátkem února slabě mrzne. Březen se však hlásí pravou zimou, a tu splnilo se letos ono pořekadlo, březen za kamna vlezem, neboť ještě po Velikonočním pondělí padal sníh, který pokryl krajinu 20 cm silnou vrstvou, a ještě týž den taje, neboť slunce se hlásí ku svému právu. Jaro je tady. Počasí celý rok bylo krásné a vůbec podzim byl nádherný, jaký už po mnoho roků nebyl. Všechna úroda s polí a luk dostala se bez pohromy pod střechy a dle statistiky, která se každým rokem dělá, lze konstatovat dobrý výnos obilí proti roku loňskému, až na pšenici, která byla rezivá a z 2/3 bez zrna. Pamětníci dokazují málo takových případů rezivosti. Tak od r. 1870 až do dnes, jest to teprve druhý případ. Statistika průměrného výnosu obilí po hektaru v metrických centech z roku loňského a letošního.

Pšenice letos 8-10 q, loni 14 q

Žito ozim letos 18,5q, loni 14 q

Žito jarní 12,9 q, loni 10,8 q

Ječmen letos 18 q, loni 14 q

Oves letos 18,4 q, loni 14,9 q

Volby obecní. Dne 3. dubna po čtyřletém období byly konány volby do obecního zastupitelstva. Kandidátky podaly 3 strany: Č. 1 Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu a domoviny domkařů a malorolníků v Rájci. Č. 2 Strana domkařsko-dělnická v Rájci. Č. 3 Čsl. strana lidová v Rájci.

Volba konala se ve školní budově za řízení p. Jana Urbana, který byl vyslán okresní správou politickou k volbě jako komisař. Volilo 190 žen a 152 mužů. Výsledek voleb je: Republikánská strana obdržela 96 hl. = 4 mandáty. Strana dom. - děl. obdržela 61 hl. = 3 mandáty. Čsl. strana lidová obdržela 181 hl. = 8 mandátů. Volba starosty a obecní rady byla konána dne 2. května v obecní kanceláři. Starostou zvolen Jan Smékal, rolník č. 31 (lid.), náměstkem Jan Jányš rolník, č. 17 (republ.). radními: Hybner František rolník (lid), Nevtipa Jan domkař (lid.), Haisler Josef domkař (dom.-d.). Ostatní členové zastupitelstva jsou: Loučný František, rolník (rep.), Heger František, učitel (rep.), Havelka František, rolník (rep.), Müller František, rolník (lid), Sadiil Ignác, živnostník (lid.), Balderman František, domkař (lid.), Maixner Jan, domkař (lid.), Janiček Josef, rolník (lid.), Žák František, zedník (dom.-děl.), Vašíček Ferdinand, domkař (dom.-děl.). Do finanční komise vysláni z obecního zastupitelstva: Balderman Fr., domkař (lid.), Havelka Frant., rolník (rep.), Žák František, zedník (dom.-děl.) a mimo zastupitelstvo: Štrampach Jan č. 68, Nevtipa Jos. ml., Žák Antonín. Předsedou je Žák Antonín. Při první schůzi ob. zastup. zvoleni další funkcionáři a stanoveny tyto odměny. Starosta 300 Kč a byt ročně, pokladník 300 Kč ročně, tajemník 400 Kč ročně, hospodář 80 Kč ročně, radní 25 Kč ročně. Dále stanoveno cestovné a na delší cesty odměna. Do Zvole 4 Kč, do Zábřeha 6 Kč, do Olomouce 34 Kč do Brna cestovné a 20 Kč odměna, do Prahy cestovné a 30 Kč odměna.

Různé. K odvodu povinných branců šlo dne 20. dubna 13 a odvedli jich 5. Jindřich Novotný, dělník, prodal svůj domek č. 98 spořitelnímu a záloženskému spolku v Rájci za obnos 36 000 Kč. Josef Valouch, sýrařství, prodal přední část domku, který koupil již dříve od Frant. Hikla p. Jedelskému, jenž tam zařídil a otevřel obchod zbožím smíšeným, který je teď třetí v naší obci. Soukromá autobusová linka Dubicko-Rájec-Zábřeh zavedena od vánoc v r. 1929 se ruší a převzaly ji čsl. státní dráhy, které zavedly linku novou a to Loštice-Mohelnice-Rájec-Zábřeh. Tím obec dostala pravidelné každodenní spojení s městem Zábřehem. Zastávka autobusu je u hostince p. Hányše. Rok tento byl dosti bohat na stavební ruch. Po jarní práci začal se stavbou p. Maňka u Jányšových. Starý domek se úplně rozbořil a na témže místě postavil nový obytný dům. Hned také počala Rolnická mlékárna s rozšířením budovy. Místo na přístavbu odkoupila od Jindřicha Novotného. Také p. Ferd. Neubauer provedl adaptaci sálu, který teď vyhovuje dosti poměrům zdejšímu. Podlaha je na něm parketová. Dále také obec prováděla opravy a to: stropy ve školní budově se vyměnily za nové. Obecní váha se opravila jak zdívo, tak i železná konstrukce, která potřebovala už nátěru.

Krise. Nezaměstnanost je čím dále tím větší, všechny závody propouští dělnictvo a neb omezují výrobu tak, že 1 týden se pracuje a 14 dní zase ne. Krize, jak hospodářská tak průmyslová, která dosud nikdy takového vrcholu nedostoupila, zachvátila už celý svět, nevyjímaje ani států zámořských, kde skoro 50% lidí cizích nacházelo vždy výživu. Příslušníci cizích států jsou odtamtud vypovídáni. Výdělků je málo a každý občan je tak zatížen daněmi, že není možno ani platit, poněvadž za produkty hospodářské a pracovní sílu se skoro nic neplatí. Dnes už připadá na 1 obyv. v naší republice 1 000 Kč daní, kdežto v roce 1929 pouze 274 Kč. Všechn lid je nespokojen, kriminály se plní samými defraudanty a lupiči pokladen, kterých je velká spousta. U nás máme teď 14 nezaměstnaných, kteří stále pobírají státní podporu v obnosu 10 Kč na 1 osobu měsíčně.

Populace. V tomto roku se narodilo 9 dětí a to 3 rodu ženského a 6 rodu mužského. Zemřelo 10 osob a to 8 rodu ženského a 2 rodu mužského. Každým rokem lze teď pozorovat stálý úbytek obyvatel. Jaká toho příčina, těžko říci, snad, jak už jsem v minulém roku uvedl, možno hledat příčinu v podvýživě, kouření a požívání alkoholu. Pouze 13 ½ % umírá stářím, ostatní procenta skosí nemoci nervové, srdeční a tuberkulosa.

a asistenci 46. Nejvíce zápasů ze všech sezon odehrál Polcer Jiří a to 99. První sezonu 2013/2014 a druhou 2014/2015 se naše hokejové družstvo umístilo na 6. místě, v sezoně 2015/2016 se Žraloci vyšplhali na 4. místo a v loňské sezoně opět obsadili 6. místo.

Poutní mše svatá

Ve čtvrtek 24. května byla v kapli v Rájci sloužena poutní mše svatá ke cti Panny Marie Pomocnice křesťanů, které je zdejší kaple zasvěcena.

Starosta přivítal nejmladší občánky

První červnovou sobotu Vladimír Hroch, starosta obce, slavnostně přivítal pět nových občánků Rájce narozených v období červenec 2017 až březen 2018. Narodili se tři chlápci a dvě děvčata. Rodičům ratolestí popřál mnoho úspěchů ve výchově, předal album pro uchování fotografií a maminky obdaroval kyticí. Všem přítomným zahrála na zobcovou flétnu Eva Čvančarová, recitace krátké básně a zpěv v doprovodu kytary zazněl z úst Kláry Ospálkové.

Děti soutěžily v malování

Ke Dni dětí, v sobotu 2. června, připravili zastupitelé obce na parkovišti před kulturním domem tradiční Malování na silnici. Sešlo se zde 13 dětí ve věku od jednoho do dvanácti let, ty byly rozděleny do pěti kategorií. Po dokončené kresbě poslední obrázku porota vyhodnotila výtvary malované křídami a následovalo vyhlášení pořadí a ocenění všech soutěžících, kteří převzali z rukou pana starosty diplomy s drobnými cenami.

Policie ČR upozorňuje: Než odjedeme na dovolenou...

V letních měsících často dochází k nárůstu případů vloupání do obydlí. Na co bychom tedy neměli zapomínat?

- **Řádně uzamykat objekt.** Zavírejte všechna okna a uzamykejte všechny dveře, nikdy neschovávejte klíče pod rohožku nebo třeba do květináče.

- Zbytečně neupozorňujte na vaši nepřítomnost. O svém odjezdu informujte pouze nejužší okruh lidí, kterým věříte. Požádejte důvěryhodnou osobu, aby v době vaší nepřítomnosti dohlédla na obydlí. Na sociálních sítích nesdílejte dopředu podrobnosti o své dovolené, termín a místo. Nevkládejte aktuální příspěvky přímo z dovolené.

- Udržujte přehledný prostor před objektem. Důležité je dobré osvětlení a dbejte na to, aby keře a stromy nezakrývaly velkou část objektu. Díky lepší viditelnosti mohou tak i vaši sousedé snáze kontrolovat, zda je vše v pořádku.

- Uklízejte na pozemku. Posekaný trávník a udržovaná zahrada ukazuje na skutečnost, že je objekt obýván. Žebřík, nářadí či sekačky ukládejte do uzamykatelné kůlny či garáže.

- Nedávejte na odív, že vlastníte cenné předměty, chraňte je. Nejdražší cennosti ukládejte do sejfů v bance. Pokud je máte doma, nechávejte je na jednom místě, nebo si poříďte trezor.

- Označujte cennosti, připravte jejich soupis a nechte je pojistit. Cenné věci vyfotografujte, poznamenejte si sériová čísla elektronických výrobků a označte své cenné předměty. Seznam pečlivě uschovejte.

- Udržujte dobré vztahy se sousedy a všimněte si podezřelých osob v blízkosti obydlí.

Co dělat, je-li byt nebo rodinný dům i přes tato opatření vykraden? Zachovejte klid, nevstupujte do objektu. Mohl by tam být ještě zloděj, který by vás mohl napadnout. Vloupání ihned ohlaste na Policii ČR a vyčkejte jejího příjezdu. Nikdy neuklítejte po zlodějích, tím poníčíte stopy. Do protokolu uveďte každou maličkost, může být důležitá pro vypátrání zloděje a vašich věcí.

Informace z úřadu

Žádáme občany, aby do umístěných kontejnerů na textil vložili textilní věci vložené do igelitových pytlů. Zabraňuje to tak jejich nahlnutí a následné znehodnocení pro další využití.

Upozorňujeme občany, že sběr velkoobjemového odpadu je plánován na měsíc srpen. Přesné datum a místo bude v daném měsíci vyhlášeno obecním rozhlase.

Základní škola a Mateřská škola Rájec získala další výborné hodnocení v rámci Národního testování SCIO – 5. ročník. Výsledky žáků dosažených v českém jazyce a matematice jsou na vyšší úrovni a naše škola se řadí mezi 10% nejúspěšnějších škol v testování. Testování škola provádí každý školní rok. Blíže informace jsou na webových stránkách obce v oddílu ZŠ a MŠ Rájec.

Kam za kulturou

Muzeum Zábřeh

Bradlo – Historie a současnost

Expozice návštěvníkům odkryje minulost i přítomnost Bradla. Bradlo je nejvyšší hora Úsovské vrchoviny. Tento skalnatý útvar byl a je velkým lákadlem pro poutníky, turisty a milovníky přírody. Výstavu je možné navštívit do 18. 8. 2018.

Vstupné: 10 Kč, děti do 6 let zdarma.

Hrátky se zvířátky

Výstava s interaktivními prvky je věnována chovu hospodářských zvířat v minulosti i dnes. Na výstavě jsou zastoupena zvířata ze statku, např. kráva, kůň, koza či pes a kočka. Zejména prostřednictvím zábav-

ných her, ale i sbírkových předmětů se návštěvníci seznámí s jejich životem, s produkty, které člověku zvířata poskytovala, nebo s tím, jak se o ně lidé starali a jak je zobrazovali na předmětech kolem sebe. Děti si mohou vyzkoušet, jak se dojí kráva nebo jak se pasou ovce, mohou zkusit poznávat zvířátka podle stop a mnoho jiných her a hádanek ze statku. Výstava trvá do 23. 9. 2018.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 2 let zdarma.

Muzeum Šumperk Pozor, děti, poletíme!

„Pozor, děti, poletíme!“ pokračuje v sérii projektů, které názorným a interaktivním způsobem přibližují zejména dětem různé formy do-pravy nejen u nás. Volně navazuje na výstavy Autíčkománie a Království mašinek. Díky nim si budete moci prohlédnout celou řadu jak létacích, tak i statických modelů letadel. Výstava bude plná didaktických her a aktivit, tentokrát se zaměřením na leteckou tematiku. Nepochybně nejatraktivnější bude model pilotního kokpitu letadla s projekcí startu a přistání. Výstava potrvá do 7. 10. 2018.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 2 let zdarma.

Krtek a jeho kamarádi v přírodě: Zvířátka z ilustrací Kateřiny Miler

Výstava představí veřejnosti Krtku a jeho kamarády z ilustrací Kateřiny Miler. Umělkyně, která pokračuje ve šlépějích svého otce Zdeňka Milera, vydala v roce 2017 svou zatím poslední knihu pod názvem Krtek a zahrádka. A právě z této knihy budou na výstavě k vidění reprodukce ilustrací paní Miler. Malí i velcí návštěvníci se seznámí s nově vydaným příběhem o Krtečkovi a dozvědí se různé zajímavosti nejen o tomto zvířátku, ale také o ježkovi, myšce, veverce, sýkorce, medvědovi, berušce, housence, motýlu okáčovi, žížale, hlemýždi a koze. Výstavu je možné navštívit do 9. 9. 2018.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 3 let zdarma.

Svoz komunálního odpadu v III. čtvrtletí 2018

Ve svozovém plánu komunálního odpadu je zahrnut i svoz tetrapaků a plastů.

17. července

14. srpna

11. září

Připravované akce

30. června - Obecní veselice s Českým rozhlasem Olomouc, areál u „Antoníčka“ od 15:00 do 20:00 hodin.

Společenská kronika

Blahopřejeme

občanům, kteří se v těchto měsících dožívají 60, 65, 70, 75, 80 a více roků. Přejeme Vám do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a rodinné pohody.

červenec

Bartoš Petr

srpen

Štoppel Václav

Duchaj Alexander

Koronová Stanislava

září

Enter Václav

Novotná Marie

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla Občasníku je stanovena na 1. 9. 2018